

Förslag till upphävande av Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 2009:2) om tekniska krav för elektroniska handlingar

1. Sammanfattning

Riksarkivet avser att upphäva Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 2009:2) om tekniska krav för elektroniska handlingar.

En ny målsättning inom Riksarkivet är att gå från detaljerade till mer övergripande krav. Styrningen kommer att göras genom föreskrifter när det är relevant, vilka kompletteras med stöd genom bland annat vägledande texter. RA-FS 2009:2 är en av Riksarkivets föreskrifter som berörs av detta förändringsarbete.

Det området som regleras av RA-FS 2009:2 kommer att på en övergripande nivå regleras av så kallade funktionskrav. Funktionskraven avser krav som beskriver vad som ska uppnås, men inte exakt hur det ska göras. Funktionskraven kommer att styra myndigheternas val av format som lämpar sig för ett långsiktigt bevarande. Denna styrning kommer att kompletteras med vägledande och rådgivande texter.

På Riksarkivets webbsida finns redan idag vägledande texter kring de överväganden som en myndighet behöver göra avseende både val av format vid framställning och format vid överföring till bevarandeexemplar.¹ I samband med att RA-FS 2009:2 upphävs kommer Riksarkivet uppdatera och komplettera de vägledande texterna på webben. Sådant stöd kan delas upp i två huvudkategorier.

- Stöd för bevarande av elektroniska handlingar hos myndigheter. Stödet rör framställning, överföring till system för bevarande och överföring till bevarandeexemplar.
- Instruktion vid överlämnande av elektroniska handlingar till Riksarkivet. Instruktionen kommer bland annat att innehålla en lista med format som Riksarkivet tar emot vid överlämnade. Listan baseras på formaten i RA-FS 2009:2 och innehåller även vissa tillägg

2. Bakgrund och syfte

Riksarkivet avser att upphäva Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 2009:2) om tekniska krav för elektroniska handlingar.

RA-FS 2009:2 reglerar tekniska krav för elektroniska handlingar som ska tillämpas vid

- framställning
- bevarande hos myndighet
- överlämnande till arkivmyndighet.

En ny målsättning inom Riksarkivet är att gå från detaljerade till mer övergripande krav. Styrningen kommer att göras genom föreskrifter när det är

---

¹ <https://riksarkivet.se/resurser/riktlinjer-elektroniska-handlingar> och <https://riksarkivet.se/resurser/riktlinjer-elektroniska-handlingar>. Avläst 2026-02-06.

relevant, vilka kompletteras med stöd genom bland annat vägledande texter. RA-FS 2009:2 är en av Riksarkivets föreskrifter som berörs av detta förändringsarbete.

Föreskrifternas detaljerade krav på format eller tillförseln av ytterligare format skulle innebära en avvikelse från den målsättningen. Syftet med upphävandet av RA-FS 2009:2 är att i grunden ändra styrningen från detaljerade tekniska krav i RA-FS 2009:2 till styrning genom funktionskrav och stöd genom, vägledande och rådgivande texter för ett mer effektivt bevarande av elektroniska handlingar inom staten.

Genom funktionskrav och styrning samt stöd genom bland annat vägledande texter behöver myndigheter inte låsa sig fast vid vissa format och utpekade specifikationer.

Föreskrifterna har idag detaljerade tekniska krav för till exempel databaser och register samt kontorsdokument, men saknar täckning inom vissa andra områden. Riksarkivet godkänner även format vid överlämnande av arkiv som inte framgår av RA-FS 2009:2, vilket skapar en avvikelse mellan föreskrifter och godkända format vid överlämnande. Exempel på sådana format är ljud och video som redovisas på Riksarkivets webbsida.²

Att uppdatera föreskrifterna inom de områden som Riksarkivet har identifierat som nödvändiga skulle skapa föreskrifter som är mycket omfattande, kostsamma att förvalta samt behöver ändras relativt ofta. Inte nödvändigtvis för att filformat i föreskrifterna blir olämpliga för ett långsiktigt bevarande, utan det skulle uppstå ett omfattande behov av att omvärldsbevaka, utvärdera och komplettera med nya tillägg till standarder samt versioner löpande.³

Återkommande förändringar av användargränssnitt kan upplevas av användare som snabb teknisk utveckling, men underliggande format och standarder kan fortfarande vara desamma. Ett flertal format för bevarande har även visat sig stå sig väl över tid, men i realiteten är skapandet av nya tillägg till standarder över tid inom området data- och informationsteknik långtifrån standardiserat. Det kan avse till exempel begreppsapparat och tekniska lösningar.⁴ Dessa tillägg som utgår från standarder eller skapas av helt nya tekniska lösningar bidrar bland annat till den ständiga tekniska utvecklingen. Det finns inget som talar för att den tekniska utvecklingen och skapandet av nya tekniska lösningar eller specifikationer skulle avta framöver. Det skulle innebära att myndigheternas behov av att framställa om myndighetsspecifika föreskrifter för specifikationer och standarder som inte är godkända enligt RA-FS 2009:2 skulle minska initialt om gällande föreskrifter skulle ändras, men därefter öka med tiden.

---

² <https://riksarkivet.se/resurser/ljud-och-video>. Avläst 2026-02-05.

³ Det behöver dock påpekas att Riksarkivets även har ett behov av att omvärldsbevaka, utvärdera och komplettera med nya tillägg till standarder med de föreslagna ändringarna.

⁴ Riksarkivets slutsatser inom FormatE för detaljerad redovisning av format och specifikationer. Dnr RA-KS 2021-00018. Se konsekvensutredning s. 137–140.

3. Funktionskrav

Med funktionskrav avses krav som beskriver vad som ska uppnås, men inte exakt hur det ska göras.

Funktionskraven skulle utgöra ett ramverk av bestämmelser som styr myndigheternas val av format som lämpar sig för ett långsiktigt bevarande. Fördelar med funktionskrav är att myndigheten inte låser fast sig vid vissa format. Funktionskraven ger även bättre förutsättningar i att bibehålla aktualitet och tillämpbarhet över tid. Nasjonalarkivet i Norge tillämpar motsvarande typ av styrning vilket bland annat ges uttryck för i den norska arkivlagen som trädde i kraft den 1 januari 2026 samt föreskrifter inom arkivområdet.⁵ Styrning med funktionskrav tillämpas även inom andra sektorer. Till exempel föreskriver Boverket om byggregler med funktionskrav som kompletteras med allmänna råd. Boverket vill med funktionskraven uppnå färre hinder för teknisk utveckling som kan uppstå genom alltför detaljerade krav.⁶

Riksarkivets avsikt är inte att besluta om nya funktionskrav, utan bedömer att befintliga bestämmelser i arkivlagstiftningen, arkivförordningen och i Riksarkivets föreskrifter är tillräckliga. Riksarkivet avser dock fortlöpande att utvärdera om ytterligare funktionskrav behövs.

Funktionskraven återges i följande lagrum:

- 5 § 2 arkivlagen (1990:782).

Som grund för arkivvården skall myndigheterna
2. vid framställningen av handlingar använda materiel och metoder som är lämpliga med hänsyn till behovet av arkivbeständighet.

- 19a § arkivförordningen (1991:446).

Innan en statlig myndighet upphandlar eller tar ett arkivbildande informationssystem i drift ska myndigheten försäkra sig om att systemet medger att handlingar och uppgifter kan överföras till andra informationssystem och gallras.

⁵ <https://www.nasjonalarkivet.no/offentlig-forvaltning/det-nye-arkivregulverket/#%3Cstrong%3Ekva-er-nytt?%3C/strong%3E> samt <https://www.nasjonalarkivet.no/veiledere/veileder-for-risikovurdering-og-fysisk-sikring-av-arkiver/>. Avläst 2026-02-25.

⁶ <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/boverkets-byggregler/om-bbr/foreskrifter-och-allmanna-rad/>. Avläst 2026-02-18.

- 4 kap. 1 § Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 2009:1) om elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling).

De elektroniska handlingarna ska fortlöpande framställas, överföras, dokumenteras, hanteras, förvaras och vårdas så att de kan presenteras upprepat under den tid som de ska bevaras. Det ska ske i överensstämmelse med den strategi som upprättas i enlighet med 3 kap. 1 §.

- 3 kap. 1 § RA-FS 2009:1.

Myndigheten ska upprätta en strategi för bevarande av elektroniska handlingar. Av strategin ska framgå vilka åtgärder myndigheten avser att vidta för att säkerställa ett bevarande av handlingarna. Åtgärderna ska dokumenteras i enlighet med 2 §. Strategin ska fortlöpande kompletteras och hållas aktuell.

Till paragrafen finns allmänna råd med förtydligande av vad som avses med åtgärder i paragrafen samt rekommendationer rörande planering av system och rutiner.

Allmänna råd. Med åtgärder avses hur elektroniska handlingar ska framställas, överföras, hanteras, förvaras och vårdas under den tid som de ska bevaras. Myndigheten bör vid planeringen av system och rutiner, i enlighet med bestämmelserna i 6 § arkivförordningen (1991:446), samråda med arkivmyndigheten.

- 3 kap. 2 § RA-FS 2009:1.

I strategin för bevarande ska följande uppgifter anges innan driftsättningen

- val av format för system i drift,
- val av format för bevarande och vid överlämnande till arkivmyndighet,
- plan för tidpunkter och periodicitet för överföring till bevarande,
- information om lagrad data, kodning av teckenmängder m.m.,
- överföring till annan databärare (tidpunkt och periodicitet),
- uppgifter om databärare och
- hänvisning till övrig dokumentation.

- 3 kap. 1 § Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 1991:1) om arkiv hos statliga myndigheter.

Myndigheten ska fortlöpande planera och styra arkivets avgränsning och organisation.

Till paragrafen finns allmänna råd med exempel på innehåll i planen, vilket inte utgör funktionskrav, utan rekommendationer på hur kravet kan tillämpas.

Allmänna råd. Myndigheter med omfattande eller komplex arkivbildning bör fastställa en plan för framställning och hantering av de allmänna handlingarna. Planen kan innehålla uppgifter om hur olika slag av handlingar ska framställas och i vissa fall överföras till nya databärare (val av medium, databärare och format), kontrolleras avseende kvalitet och autenticitet vid framställning och överföring, registreras och i vissa fall märkas, arkiveras, förvaras och skyddas samt gallras eller långtidslagras. Vid behov kan planen kompletteras med grafiska beskrivningar.

- 4 kap. 1 § RA-FS 1991:1

Myndigheten ska välja medium och databärare med beaktande av att handlingarna ska kunna framställas, hanteras, förvaras och vårdas på ett tillfredsställande sätt. Hänsyn ska även tas till de olika mediernas förutsättningar avseende sökbarhet och tillgänglighet.

Till paragrafen finns allmänna råd om databärarnas lagringskapacitet.

Allmänna råd. Myndigheten bör även beakta de olika databärarnas lagringskapacitet.

- 4 kap. 2 § RA-FS 1991:1

Handlingarna ska framställas så att de kan läsas och överföras till annan databärare under den tid som de ska bevaras.

4. Vägledande och rådgivande texter och överväganden

På Riksarkivets webbsida finns redan idag vägledande texter kring de överväganden som en myndighet behöver göra avseende både val av format vid framställning och format vid överföring till bevarandee exemplar.⁷ På webbsidan finns även vägledande texter om överlämnande av elektroniska handlingar till Riksarkivet.⁸ I samband med att RA-FS 2009:2 upphävs kommer Riksarkivet uppdatera och komplettera de vägledande texterna på webben. Sådant stöd kan delas upp i två huvudkategorier.

⁷ <https://riksarkivet.se/resurser/riktlinjer-elektroniska-handlingar>. Avläst 2026-02-06.

⁸ <https://riksarkivet.se/arkivera-och-forvalta/overlamna-arkiv/overlamna-statliga-arkiv-till-riksarkivet/overlamnande-av-elektroniska-handlingar>. Avläst 2026-02-05.

- Stöd för bevarande av elektroniska handlingar hos myndigheter. Stödet rör framställning, överföring till system för bevarande och överföring till bevarandeexemplar.
- Instruktion vid överlämnande av elektroniska handlingar till Riksarkivet.

Det innebär till exempel att myndigheter kan ha en typ av format som lämpar sig för handlingar som bevaras hos dem och andra format som är aktuella vid överlämnande till Riksarkivet. I vissa fall kommer handlingarna gallras hos myndigheterna och blir därför aldrig aktuella för överlämnade till Riksarkivet. I dessa fall behövs inte format som Riksarkivet har beslutat om att ta emot, utan det räcker att formaten uppfyller kraven för bevarandeperioden.

I andra fall kommer kraven på formaten vara likadana vid framställning, överföring till bevarandeexemplar och överlämnande till Riksarkivet.

Instruktion vid överlämnande av elektroniska handlingar till Riksarkivet

För överlämnande till Riksarkivet kommer det att finnas en instruktion. I den kommer det att framgå vilka filformat som Riksarkivet har beslutat om att ta emot vid överlämnande av arkiv. Denna del av instruktionen bygger på de format och specifikationer som finns i RA-FS 2009:2 och innehåller även vissa tillägg. Instruktionen är ett exempel på sådan stödtext som kommer att publiceras på myndighetens webbsida.

Instruktionen kommer inte att vara absolut, utan kan justeras med tiden. Dessutom kommer det att finnas utrymme för att Riksarkivet och överlämnade myndighet att komma överens om andra format och specifikationer än de som anges i instruktionen. Denna typ av överenskommelser vid överlämnade av arkivhandlingar bedöms kunna genomföras på samma vis som idag.

Riksarkivet bedömer att instruktionen och övriga vägledningar kommer att förvaltas mer kostnadseffektivt än detaljerade tekniska krav i generella föreskrifter och myndighetsspecifika föreskrifter.

Funktionskraven ger myndigheterna ramverket för att själva utreda och välja format samt specifikationer som är lämpliga för långsiktigt bevarande. De befintliga och kommande rådgivande samt vägledande texterna kommer att bistå myndigheterna i den processen. Myndigheterna får möjlighet att genomföra detta utan att framställa om myndighetsspecifika föreskrifter.

5. Konsekvensutredning

Enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar ska en konsekvensutredning genomföras för att kunna bedöma effekterna av olika förslag och för att kunna fatta välgrundade beslut.

5.1 Problemet, vad som ska uppnås

RA-FS 2009:2 reglerar tekniska krav för elektroniska handlingar som ska tillämpas vid

- framställning
- bevarande hos myndighet
- överlämnande till arkivmyndighet.

Som det framgår av utredningens bakgrund och syfte avviker föreskrifternas detaljerade krav på format väsentligt från Riksarkivets målsättning att ha mer generella föreskrifter som kompletteras av mer detaljerade vägledningar och rådgivande underlag.

Föreskrifterna, vilka trädde i kraft 2009 saknar täckning inom flertalet områden, såsom ljud, rörlig bild och video. Riksarkivet godkänner även format vid överlämning av arkiv som inte framgår av RA-FS 2009:2, vilket skapar en avvikelse mellan föreskrifter och godkända format vid överlämnande. Exempel på sådana format är ljud och video som redovisas på Riksarkivets webbsida.⁹

Det förekommer också filformat och specifikationer som skulle kunna lämpa sig för långsiktigt bevarande men som inte är godkända enligt föreskrifterna RA-FS 2009:2. Exempel på sådana filformat och specifikationer redogörs inom arbetet med FormatE.¹⁰

Riksarkivet har föreskrifter som kräver att vissa handlingar framställs i format som är godkända enligt RA-FS 2009:2. Exempel på en sådana hänvisningar förekommer i 3 kap 4 § i Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 2021:1) om gallring av pappershandlingar efter skanning.

Det innebär att andra format inte är godkända vid skanning såvida inte Riksarkivet föreskriver om undantag från RA-FS 2009:2.

Undantag från de tekniska kraven i RA-FS 2009:2 ansöks i regel av myndigheterna genom en framställan till Riksarkivet med administrativa processer och kostnader förknippade med dessa. Sammantaget finns en problembild med nuvarande hantering som går att åtgärda med mer generella föreskrifter med funktionskrav samt stöd i form av vägledande texter och rådgivning som knyter samman

- arkivlagen
- arkivförordningen
- Riksarkivets generella föreskrifter och allmänna råd
- krav vid överlämnande till Riksarkivet
- Riksarkivets övriga rådgivande och vägledande texter.

---

⁹ <https://riksarkivet.se/arkivera-och-forvalta/overlamna-arkiv/overlamna-statliga-arkiv-till-riksarkivet/overlamnande-av-elektroniska-handlingar>. Avläst 2026-02-05.

¹⁰ Dnr RA-KS 2021-00018.

5.2 Alternativa lösningar

Komplettera RA-FS 2009:2 med fler format och specifikationer

Ändringar av RA-FS 2009:2 kan innebära att andra föreskrifter som hänvisar till dessa behöver ändras eftersom kapitel och paragrafer kan få en ny ordning eller ändrat innehåll. Behov av nya rådgivande och vägledande texter uppstår sannolikt som ett resultat av ändringarna av RA-FS 2009:2.

För att ta höjd för format och specifikationer som saknas i RA-FS 2009:2 skulle omfattande kompletteringar behöva genomföras. Riksarkivets arbete med FormatE och de remitterade underlagen ger en god indikation på vid- den av kompletteringar som skulle behövas. Det remitterade utkastet *Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om arkivrättsliga krav vid framställningen av allmänna handlingar* uppgick till 12 sidor och utkastet *Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om tekniska krav vid framställning av elektroniska handlingar* uppgick till 101 sidor.¹¹

RA-FS 2009:2 skulle kunna ersättas av nya föreskrifter, men dessa skulle i princip behöva vara lika omfattande och få liknande effekter. Föreskrifter som är omfångsrika innebär inte ett problem i sig, men området med format och specifikationer till dessa förändras i en helt annan takt än papper eller andra analoga lagringsmedier. Dessa relativt snabba förändringar i kombi- nation med det stora antalet format och specifikationer innebär att uppgifter i föreskrifterna riskerar att förhållandevis ofta bli inaktuella eller att de be- höver kompletteras ofta. Förvaltningen av dessa föreskrifter skulle sannolikt bli mycket resurskrävande.

Detta alternativ avviker även markant från Riksarkivets målsättning att ha mer generella föreskrifter som kompletteras av mer detaljerade vägledningar och rådgivande underlag.

Trots en förvaltning av föreskrifterna samt att arbete med ändringsföreskrif- ter skulle behöva genomföras, förväntas ändå myndigheter behöva fram- ställa om undantag från föreskrifterna, vilket leder till kostnader förenade med dessa.

Alternativet kan dock få den initiala effekten att myndigheterna skulle kunna fortsätta hänvisa till föreskrifterna vid till exempel upphandlingar eller i sina interna styrdokument. Att fortsatt kunna hänvisa till föreskrif- terna kan upplevas ge hänvisningen en viss legal tyngd. Kompletteringen av ytterligare av format och specifikationer skulle göra föreskrifterna tillämp- bara i fler sammanhang än idag. Föreskrifterna skulle samlas och spridas i sin helhet i dokument och ändringar av dessa skulle kommuniceras i Riksar- kivet etablerade informationskanaler för föreskrifter.

Eftersom Riksarkivet som arkivmyndighet skulle föreskriva om detaljerade krav om godkända format och specifikationer i föreskrifter, skulle det bakomliggande utredande arbetet stå som garant för formatens lämplighet.

---

¹¹ Dnr RA-KS 2021-00018.

Det skulle i vissa fall innebära att myndigheter inte behöver utföra egna utredningar, utan kan istället hänvisa till föreskrifterna. Denna typ av hänvisning skulle dock kunna riktas mot Riksarkivets föreskrifter med funktionskrav och vägledningar istället.

Om föreskrifterna uppdateras inom de områden som Riksarkivet har identifierat som nödvändiga skulle det generera föreskrifter som är mycket omfångsrika, kostsamma att förvalta samt behöver ändras relativt ofta. Det skulle med andra ord uppstå en initial period då föreskrifterna ger en relativt god nivå av tillämpbarhet, men även att det kommer att uppstå behov av kompletteringar över tid.

Det skulle innebära myndigheters hänvisningar till RA-FS 2009:2 riskerar att bli inaktuella periodvis. Det kan uppstå vänteperioder innan föreskrifterna ändras, vilket Riksarkivet beräknar som avsevärt längre än när ändringar av vägledningar genomförs. Det skulle till exempel påverka myndigheters upphandlingar som inte kan avvakta negativt.

Sammantaget bedömer Riksarkivet att alternativet skulle innebära vissa fördelar mot dagens reglering samt enstaka fördelar mot ett upphävande av RA-FS 2009:2. Alternativ 1 skulle dock leda till påtagliga kostnadsökningar i form av förvaltning och vissa fördelar som har identifierats är marginella och i vissa fall av övergående karaktär.

5.3 Ingen åtgärd vidtas

Myndigheter kommer fortsättningsvis behöva framställa om undantag från RA-FS 2009:2 för format och specifikationer som inte godkänns för bevarande om ingen åtgärd vidtas med enligt föreskrifterna.

Riksarkivets föreskrifter om tekniska och detaljerade krav tar enbart höjd för en mindre del av de format och specifikationer som kan behövas vid framställning- och bevarande hos myndighet och överlämnande till arkivmyndighet.

Det kommer även fortsättningsvis finnas format som godkänns av Riksarkivet vid överlämnande av elektroniska handlingar som inte fastställts i föreskrifter. Avsaknaden av godkända tekniska krav i Riksarkivets föreskrifter innebär en otydlighet för myndigheter inom deras arbete att långsiktigt bevara sina elektroniska handlingar. Denna otydlighet riskerar att leda till informationsförluster och oönskade skillnader mellan myndigheters elektroniska bevarande.

5.4 Vilka som berörs av förslaget

Samtliga statliga myndigheter (med undantag för riksdagens myndigheter, regeringen, Regeringskansliet och utrikesrepresentationen) samt de organ som avses i 2 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen och de organ som förvarar allmänna handlingar med stöd av lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring.

I förlängningen kan även kommuner och regioner påverkas indirekt av Riksarkivets föreskrifter. Riksarkivet kan ge råd till kommuner och regioner i generella frågor, och Riksarkivets vägledningar kan användas i den rådgivningen. Föreslagen ändring bör inte leda till några ökade kostnader för regioner och kommuner.

5.5 Vilka företag som berörs

Ändringen medför inte några identifierade konsekvenser för företag. Ändringen bedöms inte påverka företags kostnader, arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Ingen särskild hänsyn behöver heller tas till små företag. Regelrådets granskning saknar därför betydelse för dessa föreskrifter.

5.6 Staten

Hur de förväntade kostnadsbesparingarna och kostnadsökningarna förhåller sig till varandra är svårbedömt. Upphävandet av RA-FS 2009:2 uppskattas inte medföra en sammanlagd kostnadsökning för staten.

Kostnader förknippade med handläggning av myndighetsspecifika föreskrifter bedöms minska med mer generella och funktionskrav på elektroniska handlingar vid

- framställning
- bevarande hos myndighet
- överlämnande till arkivmyndighet.¹²

Upphävandet av RA-FS 2009:2 och en övergång mot funktionskrav öppnar upp för ett bredare tolkningsutrymme. Det medför att det kan vara svårare för myndigheterna att enbart hänvisa till Riksarkivets föreskrifter vid upphandlingar som påverkar formatval och specifikationer av dem. Det skapar i vissa fall ett behov av andra kompletterande hänvisningar. Riksarkivet bedömer dock att hänvisningar till Riksarkivets rådgivande samt vägledande texter kan uppfylla detta behov i hög grad.

Riksarkivets rådgivande och vägledande texter kan bedömas ha en annan legal tyngd än föreskrifter i myndigheters arbete med arkivfrågor som ställs emot andra områden inom informationshantering.

Det kan ställa större krav på myndigheters arkivverksamhet, eftersom det uppstår fler tillfällen då det blir problematiskt att avgöra detaljer kring bevarande genom hänvisningar till Riksarkivets föreskrifter. Det uppstår fler tillfällen då avvägningar inom myndigheternas elektroniska bevarande kan behöva kompletterande utredningar och hänvisningar till Riksarkivets rådgivande och vägledande texter. Det kommer visserligen fortfarande finnas krav i form av lag, förordning och föreskrifter, men de kommer att vara av mer generell karaktär än kraven i RA-FS 2009:2.

---

¹² Handläggningen avser både den hos Riksarkivet och myndigheter som framställer om myndighetsspecifika föreskrifter.

Det nya arbetssättet kan leda till att myndigheter inte blir medvetna om ändringar av vägledningar i lika hög utsträckning som vid ändringar av Riksarkivets föreskrifter med nuvarande rutiner. Denna typ av förändring kommer därför att kräva att Riksarkivet använder en lämplig kommunikationsstrategi för att förmedla sådana ändringar samt att myndigheterna tar höjd för de ändrade förutsättningarna.

Ändringar i form av mer omfattande råd och vägledande texter samt funktionskraven förväntas ge en mer komplett styrning än de nu gällande föreskrifterna. Det skapar bättre förutsättningar för myndigheterna att vid framställning av elektroniska handlingar, använda materiel och metoder som är lämpliga med hänsyn till behovet av arkivbeständighet. Det rör även överföring till arkivbeständiga format samt format som Riksarkivet godkänner vid överlämning av arkiv.

Informationsförluster och kostnader som riskerar att uppstå till följd av dem bedöms även minska med de föreslagna ändringarna. Sådana kostnader rör både ekonomiska värden och forskningsdata som förloras samt negativ inverkan på rättsskipning som kan uppstå till följd av informationsförluster. Även allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar och kulturhistoriska värden förväntas påverkas positivt av de föreslagna ändringarna.

Andra förväntade konsekvenser rör behov av att ändra hänvisningar till RA-FS 2009:2. I huvudsak handlar det om administrativa och organisatoriska kostnader avseende till exempel ändringar av Riksarkivets föreskrifter samt interna styrdokument inom statliga myndigheter. Kostnader som förknippas med detta behöver dock ställas mot de minskade kostnaderna av informationsförluster, minskat antal framställningar av undantag från Riksarkivets föreskrifter och lägre förvaltningskostnader av Riksarkivets styrning av elektroniskt bevarande inom staten, vilka förväntas ge en större samhällsnytta.

5.7 Remissförfarande

Förslaget remitteras under perioden den 24 mars till och med den 30 april 2026. Remissvaren kommer sedan att tas om hand av Riksarkivet innan föreskrifterna planeras träda i kraft den 25 juni 2026.

5.8 Regeringens medgivande

Regeringens medgivande att besluta föreskrifterna ska inhämtas om föreskrifterna vid tillämpningen kan få effekter på kostnader som inte är oväsentliga för staten, kommuner eller regioner, enligt 2 § förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter. Riksarkivet har gjort bedömningen att något sådant medgivande inte behövs.

5.9 EU-rätt och annan internationell rätt

Förslaget följer inte av EU-rätt eller annan internationell rätt, utan är ett nationellt initiativ som är förenligt med EU-rättsliga principer.

5.10 Anmälan av tekniska regler

Den föreslagna ändringen i forskrifterna bedöms inte föranleda någon anmälan i detta fall.

5.11 Riksarkivet bemyndigande

Riksarkivet har genom 2 och 11 §§ arkivförordningen (1991:446) getts bemyndigande att reglera frågan och upphäver föreskrifterna med samma bemyndigande.

5.12 Informationsinsatser

Riksarkivet kommer att meddela myndigheterna om ändringarna i föreskrifterna genom nyhetstext på www.riksarkivet.se, utskick av nyhetsbrev och information på sociala medier. Information om ändringen kommer också att framgå av Riksarkivets webbplats www.riksarkivet.se. Föreskrifterna trycks på sedvanligt sätt och finns även att läsa på nämnda webbplats.

5.13 Ikraftträdande

Det är angeläget att föreskrifterna träder i kraft så snart som möjligt för att Riksarkivet ska tillhandahålla uppdaterade föreskrifter som är ändamålsenliga, användbara och anpassade efter digitala förutsättningar.

Mathias Söderberg